

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΘΕΣΕΩΝ*

Διάλεξις ὑπὸ τοῦ κ. Ν. ΑΙΓΙΝΗΤΟΥ

Γεν. Γραμματέως τοῦ Κέντρου Τουριστικῶν Μελετῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Ἡ θεωρία τῶν τουριστικῶν ἀντιθέσεων τὸ πρῶτον νῦν ἀναπτύσσεται. Οἱ τουριστικοὶ ἐπιστήμονες, οἰκονομολόγοι καὶ τεχνικοὶ ὄντες, ἐστρεψαν τὴν προσοχὴν αὐτῶν πρὸς ἐπίτευξιν λύσεως τουριστικῶν προβλημάτων ἀναγομένων εἰς τὴν σφαῖραν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς τεχνικῆς.

Τὸ θετικὸν ὑποκειμενικὸν ψυχολογικὸν τουριστικὸν αἴτιον εἶναι ἡ γεννήτρια τοῦ τουρισμοῦ, ἡ δημιουργοῦσα τὴν κίνησιν τὴν ὁποίαν ἄλλο αἴτιον—τὸ θετικὸν ἀντικειμενικὸν τουριστικὸν ψυχολογικὸν αἴτιον—«συλλαμβάνει», κατευθύνει, ἀξιοποιεῖ. Τὸ θετικὸν ἀντικειμενικὸν τουριστικὸν ψυχολογικὸν αἴτιον ἀποτελοῦσιν οἱ τρεῖς ψυχολογικοὶ τουριστικοὶ παράγοντες: ὁ φυσικὸς, ὁ τεχνικὸς, ὁ ἠθικὸς.

Οἱ τρεῖς οὗτοι παράγοντες ἢ οἱ δύο ἐξ αὐτῶν ἢ καὶ εἰς μόνος ἀποτελοῦν τὸ «προσελκυστικόν», τὸ «κατευθυντικόν», ἐνῶ τὸ θετικὸν αἴτιον εἶναι κυρίως τὸ *κίνητρον*.

Ὅταν εἰς τῶν τουριστικῶν ψυχολογικῶν παραγόντων ἢ πλείονες τοῦ ἐνὸς ἢ, κάλλιον ἔτι, καὶ οἱ τρεῖς ὁμοῦ ἐμφανίζουν διαφορὰν εἰς ἕκαστος πρὸς τὸν ἀντίστοιχον τουριστικὸν παράγοντα τοῦ τόπου τῆς μονίμου διαμονῆς τοῦ περιηγητοῦ, ὑφίσταται *τουριστικὴ ἀντίθεσις*.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου δέον νὰ περιλαμβάνεται πᾶσα ἀπουσία συστατικῆς τοῦ παράγοντος καὶ παρουσίας αὐτοῦ ἐν τῷ ἀντιστοίχῳ τοιούτῳ τοῦ τόπου τῆς μονίμου διαμονῆς τοῦ περιηγητοῦ ἢ ἀντιθέτως. Κατὰ ταῦτα ἡ ἀντίθεσις εἶνε γενικὴ ἢ μερικὴ ἢ μοναδική.

Καθ' ἑτέραν διάκρισιν, ἡ τουριστικὴ ἀντίθεσις διαιρεῖται εἰς ἀνιούσαν, ὅπερ ἀπαντᾷ ὅταν τουριστικὸς ψυχολογικὸς παράγων τις ἐμφανίζεται εὐρισκόμενος ἐν μοίρᾳ ἀνωτέρᾳ τῆς ἀντιστοίχου, καὶ κατιούσαν.

Κατ' ἄλλην διαίρεσιν, αἱ τουριστικαὶ ἀντιθέσεις εἶναι μόνιμοι ἢ περιοδικαί, τακτικά ἢ ἔκτακτοι.

Παρατηρητέον ὅτι ἐνίοτε ἐμφανίζεται ὁμοιότης ἐνὸς μόνον τῶν ψυχολογικῶν τουριστικῶν παραγόντων πρὸς τὸν ἀντίστοιχον, ἐνῶ οἱ δύο ἄλλοι ἐμφανίζουν ἀντιθέσιν, ὅπως καὶ ἀντιθέτως. Ἡ ὑπαρξίς μοναδικῆς ἀντιθέσεως οὐδὲν μὲν τὴν προσελκυστικὴν ἱκανότητα τῶν τουριστικῶν παραγόντων. Τουναντίον, εἶδη τουρισμοῦ ὑφίστανται χάρις εἰς τὴν ὑπαρξίν μερικῆς ἢ καὶ μοναδικῆς ἔτι ἀντιθέσεως, ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη πρὸς ἔργον εἰς ὃ ἐπιδίδεται τις, πρὸς κόσμον ἰδεῶν καὶ πεποθηῶσεων, παρακολουθεῖ αὐτὸν καὶ ὑπὸ τὴν περιηγητικὴν ἔτι ἰδιότητα αὐτοῦ.

Ἐξ ἄλλου πρόκειται περίπτωσις καθ' ἣν ὁ πόθος τῆς διὰ μετακινήσεως ἀναψυχῆς ἱκανοποιεῖται ἐκ τῆς ἀντιθέσεως δύο παραγόντων ὁμοῦ μετὰ

*) Τὰ ἀνωτέρω ἀποτελοῦν περίληψιν τῆς δοθείσης διαλέξεως.

τῆς κατὰ τὸν ἕνα ὑπολειπόμενον ἐμφανιζομένης ὁμοιότητος, τονούντων τὴν ἰσχὺν τῶν ἀντικειμενικῶν αἰτίων, ἐν τῷ συνόλω αὐτῶν ἐν προκειμένῳ λαμβανομένων. Ἄλλὰ καὶ κατιοῦσα ἀντιθέσεις συντείνει παρὰ πολλοῖς καὶ ἐν πολλοῖς εἰς τὴν τόνωσιν τῶν ἀντικειμενικῶν αἰτίων. Ἐὰν ἡ κατιοῦσα ἀντιθέσεις ἦτο ἀσήμαντος δὲν θὰ ὑφίστατο πλέον ὁ πάντοτε ἀκμάζων πεζοπορικὸς τουρισμός. Ἡ θεωρία τῶν τουριστικῶν ἀντιθέσεων παραδέχεται τὴν ὑπαρξίν τῆς κατιούσης ἀντιθέσεως ἐξ ἴσου πρὸς τὴν τῆς ἀνιούσης καὶ ἐν ἰσοτιμίᾳ ταύτης πρὸς ἐκείνην.

Ἐπὶ τῶν τουριστικῶν ἀντιθέσεων ὑπολογίζει καὶ ἡ ἐντόπιος παραγωγή: ἡ ζήτησις τῶν ἐθνικῶν προϊόντων καὶ ἡ παρασκευὴ ἐδεσμάτων συμφώνως πρὸς ἐντοπίας γαστρονομικὰς μεθόδους (αἰτήσει τοῦ πελάτου) ἀποτελοῦσι δεῖγμα τῆς ἐκ μέρους τοῦ περιηγητοῦ ἀναζητήσεως ἀντιθέσεων.

Καὶ ὁ μορφωτικὸς τουρισμὸς καὶ ὁ κλάδον αὐτοῦ ἀποτελῶν νεαρὸς εἰσέτι ἐπαγγελματικὸς τουρισμὸς ὀφείλουσι τὴν ἐξέλιξιν των τὸ μὲν εἰς αὐτὸ τὸ ὁποῖον ὁ Wichtermann ἀποκαλεῖ *Curiosité intellectuelle*, τὸ δὲ εἰς τὴν παροχὴν τῶν μέσων πρὸς ἀπόκτησιν γνώσεων διαφόρων τῶν μέχρι τότε ἀποκτηθένων καὶ διὰ μεθόδων διαφόρων τῶν ἐφαρμοζομένων εἰς τὸν τόπον τῆς μονίμου διαμονῆς τοῦ περιηγητοῦ.

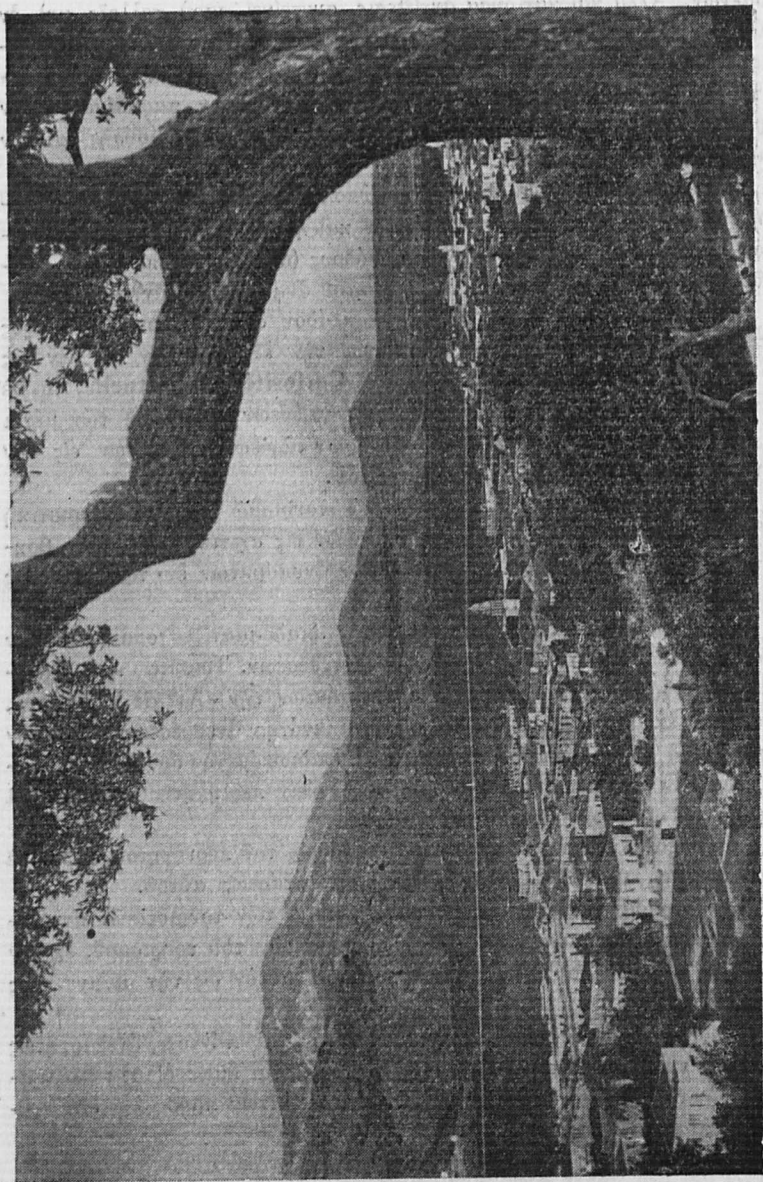
Καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ θρησκευτικῷ τουρισμῷ ὑπάρχει τουριστικὴ ἀντιθέσις ἐμφανιζομένη ὑπὸ μορφὴν διαφορῶν εἰς σχετικὰ πρὸς τὰς θρησκευτικὰς ἐκδηλώσεις στοιχεῖα διὰ τοιούτων ἀνυπάρχτων ἐν τῷ τόπῳ τῆς μονίμου διαμονῆς τοῦ περιηγητοῦ.

Ἄλλὰ καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ περιηγητὴς διαδραματίζει σπουδαιότατον πρόσωπον ἐν τῷ θέματι τῶν τουριστικῶν ἀντιθέσεων. Τοιοῦτο τι ἐμφαίνεται ἐκ παρατηρήσεων ἐπὶ περιηγητῶν κατεχόντων τὴν «*Art de Voyager*», ἣτις εἶναι ἡ ἐκ μέρους περιηγητῶν τινῶν ἰκανότης ἀνευρέσεως στοιχείων δυναμένων νὰ προκαλέσωσιν εἰς αὐτοὺς τὸ ἐπιδιωκόμενον συναίσθημα εὐαρεστίσεως. Ὁ κατέχων τὴν τέχνην τοῦ ταξιδεύειν περιηγητὴς ἀναζητεῖ καὶ ἀνευρίσκει, ἀναμνησκεται καὶ συγκρίνει.

Ἀντιθέσεις εὔρηται καὶ ἐν τῷ ἔσω κόσμῳ τοῦ περιηγητοῦ. Εἶναι δὲ αὐταὶ ἀνάλογοι καὶ τῆς ἐκάστοτε ψυχικῆς καταστάσεως αὐτοῦ.

Τὴν παραδοχὴν τῆς ὑπάρξεως καὶ σημασίας τῶν τουριστικῶν ἀντιθέσεων εὐρίσκομεν καὶ παρὰ τισι τῶν χαρακτηρισμῶν τοῦ τουρισμοῦ, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν τὸν τοῦ Sorpans, ὁ ὁποῖος θεωρεῖ αὐτὸν ὡς τὴν ἔλξιν πρὸς νέας ἀντιθέσεις.

Τουριστικαὶ ἀντιθέσεις ὑπάρχουσι παντοῦ καὶ πάντοτε, ἀνεξαρτήτως τοῦ μήκους τῆς περιηγητικῆς διαδρομῆς. Ἀπαιτεῖται ὅμως δξύτης βλέμματος τοῦ ὄργανωτοῦ τοῦ τουρισμοῦ, ἵνα ἀνακαλύπτων προβάλλῃ καὶ προβάλλων ἀξιοποιῇ αὐτάς.

Αργοςτόλιον